

Internationaal I: overbruggen (interculturele) diversiteit (K0210)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Zet interculturele sensitiviteit in	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar komt in verschillende situaties die een beroep doen op zijn interculturele sensitiviteit. Met behulp van interculturele sensitiviteit is hij zich bewust van zijn eigen referentiekader en de invloed daarvan op zijn 'blik op de wereld'. Wanneer hij zich hiervan bewust is, is hij in staat om 'onbevooroordeeld' naar mensen met een andere culturele achtergrond te kijken, begrip te krijgen en uiteindelijk culturele verschillen te overbruggen. Naast het kunnen duiden van culturele verschillen, wordt van de beginnend beroepsbeoefenaar ook verwacht dat hij zich kan verplaatsen in de ander om het gedrag van een ander beter te kunnen plaatsen. Interculturele sensitiviteit kan worden ingezet in contacten met mensen met verschillende culturele achtergronden. Deze contacten komen voor in werkverband, internationale BPV en in vrije tijd. Voor het ontwikkelen van interculturele sensitiviteit zijn communicatieve en praktische vaardigheden, gecombineerd met kennis van culturele achtergronden, noodzakelijk.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar vervult verschillende rollen in het contact met anderen (als leidinggevende, collega, zakelijke relatie, etc.): afhankelijk van de rol varieert de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van deze beroepsbeoefenaar. Hij is verantwoordelijk om in contact met anderen zich respectvol op te stellen. Voor de omgang met mensen met verschillende interculturele achtergronden is interculturele sensitiviteit onmisbaar voor het opbouwen en onderhouden van een goede (werk)relatie. De beginnend beroepsbeoefenaar treedt voornamelijk zelfstandig in contact met anderen. Afhankelijk van zijn behoefte kan hij hierbij in meer of mindere mate begeleid worden.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Onderzoekt eigen en andere culturen en legt verbindingen	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt zijn referentiekader: welke kenmerken zijn cultuur heeft en hoe dat zijn kijk op zaken, omgang en communicatiestijl beïnvloedt. Hij vergelijkt dit met andere culturen en gebruikt zijn bevindingen om verschillen tussen mensen te verklaren.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt actief informatie over de kenmerken, gebruiken en omgangsvormen van diverse culturen, benoemt zonder waardeoordeel verschillen en overeenkomsten, en betreft kennis van culturele verschillen bij zijn eigen oordeelsvorming.	De beginnend beroepsbeoefenaar is zich bewust van zijn eigen cultuur en de invloed daarvan op zijn denken en handelen. De beginnend beroepsbeoefenaar ziet verschillen tussen culturen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Zet eigen culturele sensitiviteit in	De beginnend beroepsbeoefenaar merkt in contacten met anderen de invloed van culturele achtergronden, vraagt naar iemands cultuur en drijfveren en vertelt over zijn eigen cultuur. Hij beziet zaken vanuit het perspectief van de ander, onderzoekt zijn grenzen en verplaatst zich zo nodig, om verschillen te duiden en te plaatsen.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont interesse in de cultuur en drijfveren van een ander, houdt rekening met verschillen en onderzoekt de invloed van zijn gedrag. Hij vel't niet te snel een oordeel, stelt oordeelsvorming uit, benadert culturen open, probeert te begrijpen hoe anderen denken en voelen en gaat integer om met gevoelens, wensen en denkwijzen, zonder grenzen te overschrijden.	Inzicht in zijn eigen culturele sensitiviteit Inzicht in eigen gedrag en dat van een ander.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Verbindt mensen met verschillende culturele achtergronden	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft in zijn beroepsuitoefening te maken met mensen met verschillende culturele achtergronden. Dit is in sommige gevallen een complicerende factor: culturele verschillen kunnen leiden tot onbegrip door onbekendheid en te weinig inzicht in elkaars cultuur. Cultuur bepaalt voor een groot deel verbale en non-verbale communicatie, de omgangsvormen, de zienswijzen, de verwachtingen, etc.: hierdoor kan cultuur een grote impact hebben op de samenwerking tussen mensen. Voor zijn beroepsuitoefening is het belangrijk dat hij zich bewust is van de invloed van cultuur op het contact en de samenwerking met anderen. Dit bewustzijn is noodzakelijk om goed te functioneren in een internationale (beroeps)context. Voor het ontwikkelen van interculturele sensitiviteit zijn communicatieve en praktische vaardigheden, gecombineerd met theoretische kennis van culturele achtergronden, samenwerking, conflicthantering, noodzakelijk.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar is, afhankelijk van de situatie, geheel of gedeeltelijk verantwoordelijk voor zijn bereidheid tot aanpassen aan de situatie. Hij is (gedeeltelijk) verantwoordelijk voor het vergroten van zijn beroepsvaardigheden en het ontwikkelen van zijn interculturele sensitiviteit. De beginnend beroepsbeoefenaar treedt voornamelijk zelfstandig in contact met anderen. Afhankelijk van zijn behoefte kan hij hierbij in meer of mindere mate begeleid worden.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K2-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Legt, onderhoudt en bouwt interculturele contacten uit	De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt vooraf de doelstelling en verkent vooraf de cultuur van de gesprekspartner. Hij achterhaalt wat de ander wil bereiken en diens behoeften, codeert verbale en non-verbale signalen, en past zo nodig taal, gedrag en omgangsvormen aan aan de (sociale en culturele) situatie. Hij checkt of alles is overgekomen, reflecteert op het contact en bespreekt knelpunten indien nodig.	De beginnend beroepsbeoefenaar herkent de impact van interculturele verschillen en anticipeert hierop. Hij reflecteert op hoe hij de ander tegemoet treedt, beoordeelt wat cultureel bepaald is en bepaalt wat hij nodig heeft om beter om te gaan met de ander. Hij stemt communicatie en gedrag af op de ander, pikt signalen op, erkent cultuurverschillen en verplaatst zich in de ander, zonder eigen grenzen te overschrijden. Hij bouwt begrip op om relaties en behoeften te verenigen en zet zich in om informatie te verwerven, te delen, vragen te stellen en vertalingen te maken naar zijn eigen situatie en organisatie.	In het contact is geanticipeerd op interculturele verschillen en deze zijn zo veel mogelijk overbrugd.

Werkproces: D1-K2-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Maakt gebruik van interculturele samenwerkingsverbanden	De beginnend beroepsbeoefenaar faciliteert een samenwerkingsverband door activiteiten te ondernemen: hij legt contacten, achterhaalt ieders belangen, brengt mensen met elkaar in verbinding en helpt meningen naar voren te brengen. Waar nodig geeft hij instructie, feedback of gebruikt hij een passende methode. Hij onderhoudt informeel en formeel contact, toont belangstelling, brengt verbeterpunten ter sprake, signaleert en analyseert problemen binnen de samenwerking en lost deze op.	De beginnend beroepsbeoefenaar houdt rekening met cultuurverschillen en hun invloed op omgang en verhoudingen, bekijkt vragen of problemen vanuit het standpunt van de ander met oog voor culturele achtergrond, herkent en analyseert problemen binnen de samenwerking en lost ze planmatig en creatief op. De beroepsbeoefenaar benut culturele diversiteit in het team, let in werksituaties op (de invloed van) cultuuraspecten en toont respect voor cultuurverschillen.	In het contact is geanticipeerd op interculturele verschillen en deze zijn zo veel mogelijk overbrugd en op constructieve wijze gehanteerd.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl